

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 07.11.2002
KOM(2002) 610 slutlig

**KOMMISSIONENS MEDDELANDE
TILL RÅDET OCH EUROPAPARLAMENTET**

Bättre företagsklimat

{SEC(2002) 1212}

{SEC(2002) 1213}

{SEC(2002) 1214}

Innehållsförteckning

1.	Inledning	3
2.	Framsteg i näringslivspolitik	4
2.1.	Företagande	4
2.2.	Ramvillkor	5
2.3.	Finansiella resurser	7
2.4.	Mänskliga resurser	8
2.5.	Innovation, kunskapspridning och IKT-spridning	10
2.6.	Hållbar utveckling	11
3.	Kvantitativa mål för näringslivspolitik	12
3.1.	Motivation	12
3.2.	Medlemsstaternas mål för näringslivspolitik	13
4.	Slutsatser	14
Bilaga 1: Medlemsstaternas förslag till kvantitativa mål		15
Bilaga 2: Förteckning över indikatorer		18

1. INLEDNING

I detta meddelande redogörs för de framsteg som gjorts i medlemsstaterna när det gäller att förbättra villkoren för att starta företag och främja deras tillväxt. Denna viktiga aspekt av näringslivspolitik, som kommissionen upprepade gånger tagit upp under de senaste åren¹, påverkar direkt EU:s förmåga att genomföra den ambitiösa strategi som antogs av Europeiska rådet i Lissabon i mars 2000. Medlemsstaterna har även de uttryckt oro för huruvida deras åtgärder bidrar till att främja ett dynamiskt företagande.

Ett företagsklimat som stärker incitamenten att producera, starta företag, förnya sig och ta risker bidrar till ökade inkomster och fler arbetstillfällen. Krångliga regler, ineffektiva marknader, administrativa hinder och en negativ inställning till risktagande och företagande motverkar däremot dynamiskt företagande och underminerar de europeiska ansträngningarna.

Genom att tillämpa den öppna samordningsmetoden vid politisk benchmarking och övervakning har kommissionen och medlemsstaterna lärt av medlemsstaternas olika erfarenheter. De har identifierat och spritt erfarenheterna av framgångsrika metoder, särskilt genom att försöka effektivisera de institutionella strukturer som marknaderna är beroende av.

Kommissionens resultattavla för näringslivet och dess resultattavla för innovation visar att man nått olika långt i de olika EU-länderna, medan BEST-projekten² visar framgångsrika metoder och framsteg som gjorts i fråga om övervakning på viktiga näringslivspolitiska områden. Detta meddelande bygger på material från dessa källor.

Med utgångspunkt i resultattavlan för näringslivet har medlemsstaterna och kommissionen tillsammans tagit fram kvantitativa mål för att förbättra sin näringslivspolitik. Med hjälp av målen ska medlemsstaterna inrikta sig på att göra synliga framsteg på specifika områden som är viktiga för företagsklimatet.

Sedan Europeiska rådets möte i Lissabon har det ekonomiska klimatet försämrats, och utsikterna har minskat att nå den tidiga och kraftiga ekonomiska tillväxt som låg till grund för Lissabonstrategin³. Detta gör det än viktigare att förbättra företagsklimatet. I ett ekonomiskt klimat där investeringsavkastningarna minskar, där man avråder från riskinvesteringar och där risken att misslyckas har ökat kan ytterligare hinder i form av skev lagstiftning, dålig service till företagen, brist på

¹ Se till exempel *Lissabonstrategin – Möjligheter till förändring*, kommissionens meddelande till Europeiska rådets vårmöte i Barcelona, KOM(2002) 14 slutlig, 15.1.2002. I 2002 års allmänna riktlinjer för den ekonomiska politiken betonas också behovet av att uppmuntra företagande; se "Rådets rekommendation av den 21 juni 2002 om allmänna riktlinjer för den ekonomiska politiken", Europeiska unionens råd, 10093/02, Sevilla den 21 juni 2002.

² De finansieras av rådets beslut 2000/819/EG av den 20 december 2000 om ett flerårigt program för företag och företagare, särskilt för små och medelstora företag (SMF) (2001–2005). BEST-projektet inleddes av kommissionen i december 2000 som en del av Lissabonmötets öppna samordningsmetod.

³ För perioden 2000–2010 förutsätter Lissabonstrategin en förväntad ekonomisk tillväxt på i genomsnitt 3 %. År 2000 var BNP-ökningen 3,3 %, 2001 var den 1,7 %, och enligt kommissionens prognos (se "Economic Forecasts, Spring 2002", *European Economy*, nr 2/2002, Europeiska kommissionen) väntades den reella BNP-tillväxten bli 1,5 % 2002 och därefter stiga till 2,9 % 2003. Prognosen har förstås försämrats betydligt under de senaste månaderna.

välutbildad arbetskraft samt dyr finansiering slutgiltigt motverka företagande och riskinvesteringar, som EU:s strävanden står och faller med.

2. FRAMSTEG I NÄRINGSLEVSPOLITIKEN

Detta kapitel bygger huvudsakligen på material från resultattavlan för näringslivet för 2002⁴ och i valda delar på resultaten av avslutade eller pågående BEST-projekt⁵.

2.1. Företagande

Dynamiskt företagande främjar produktivitet, sysselsättning och ekonomisk tillväxt. Därför ger tecken på svagt företagande anledning till oro⁶. Den europeiska synen på företagande består av två huvudtendenser: För det första tendensen att hellre vara anställd än egen företagare, som tyder på att européerna är mindre riskbenägna än amerikanerna. För det andra att de egna företagen tycks vara mindre intresserade av att öka företagets tillväxt än de amerikanska företagen.

Trots att antalet nya företag ökade under den senare hälften av 1990-talet⁷ var företagandet otillräckligt. Obenägenheten att starta företag kan delvis bero på inträdeshinder och förhållandevis sträng lagstiftning på arbets- och produktmarknaderna i Europa. Men den återspeglar också strukturella problem, till exempel den konstant låga nivån på kvinnligt företagande, som är klart lägre än i USA⁸.

Medlemsstaterna har visserligen vidtagit ett antal åtgärder för att främja kvinnligt företagande (hjälp att starta eget, information, finansiering, rådgivning, utbildning och handledning), men medlemsstaterna behöver fortfarande i större utsträckning använda de metoder som har visat sig vara framgångsrika, för att nå bättre resultat på

⁴ *Benchmarking Enterprise Policy: Results from the 2002 Scoreboard, Commission Staff Working Document*, SEC(2002) 1213, 07.11.2002.

⁵ BEST-projekt har slutförts om stödtjänster för företag (*Business Support Services*), december 2001; benchmarking av hur företagsetableringar administreras (*Benchmarking the Administration of Business Start-ups*), januari 2002; förvaltning av företagskuvöser (*Management of Incubators*), januari 2002; konsekvensanalyser (*Impact Assessmen*), februari 2002; nationella och regionala politiska initiativ till stöd för små och medelstora företags e-handel (*Benchmarking National and Regional Policies in Support of e-Business for SMEs*), juni 2002; företagsöverlåtelser (*Transfer of Business*), juli 2002; utbildning i entreprenörskap (*Education and Training for Entrepreneurship*), september 2002; företagsänglar (*Business Angels*), september 2002; och IKT-kunskaper (*ICT Skills*), september 2002. Projektet med att främja kvinnors företagande (*Promoting Entrepreneurship amongst Women*) blir klart i mars 2003. Ett projektet om utvärdering av de ekonomiska konsekvenserna av överensstämmelsebedömningar (*Evaluation of the Economic Impact of Conformity Assessment Procedures*) kommer att slutföras i mitten av 2003; *Commission Staff Working Document "Highlights of the Results of the Best Procedure Projects 2001-2002"*, SEC(2002) 1212, 07.11.2002.

⁶ Kommissionen förbereder för närvarande en grönbok om företagande i Europa, delvis till följd av att företagsamheten i Europa uppfattas som svag.

⁷ Alla medlemsstater uppvisade en nettotillväxt för företagen under andra hälften av 1990-talet, från 0,2 % i Belgien till 6 % i Irland. De nationella uppgifterna om företagstillväxt och nedgång är ännu inte harmoniserade och bör tolkas med försiktighet. Jfr kapitel IV i *Benchmarking Enterprise Policy: Results from the 2002 Scoreboard*, se fotnot 4.

⁸ Kvinnligt företagande, som mäts i antalet kvinnliga företagare, ligger kvar på omkring 28 % i EU jämfört med 35 % i USA. Nivån är högre i tjänstesektorn (34 %) men markant lägre inom industrin (11 %).

detta område. Kvinnligt företagande i Europa har legat kvar på samma nivå sedan 1995.

Det har också blivit en viktig politisk fråga att se till att ägarbytet fungerar bra för små och medelstora företag när företagarna går i pension. Omkring 600 000 små och medelstora företag byter ägare varje år, främst på grund av att ägaren går i pension, och detta påverkar ungefär 2,5 miljoner arbetstillfällen. Man har med framgång tillämpat de befintliga rekommendationerna⁹ som är avsedda att underlätta överlåtelsen. De flesta medlemsstater har numera regler för arvsskatt och gåvoskatt som gör det lättare att bevara företagets kapital vid överlåtelser¹⁰. Det har också gjorts stora framsteg när det gäller överlåtelse av företag till tredje part¹¹. Man har inte i samma utsträckning vidtagit åtgärder för att underlätta för de anställda att överta företagen, underlätta för företagare som går i förtidspension och ge skattelättnader till företagare som säljer ett företag och investerar vinsten i ett annat litet eller mellanstort företag.

2.2. Ramvillkor

Alla medlemsstater har gjort framsteg på senare år när det gäller att förenkla administration och regelverk till stöd för risktagande och företagsutveckling. Som en följd av detta är det förhållandevis få små och medelstora företag som uppger att de administrativa hindren är stora¹². Men de företag som gjorde det uppvisade klart lägre sysselsättningstillväxt, så det finns ingen anledning att slå sig för bröstet. Det är till exempel stor skillnad mellan de olika medlemsstaterna när det gäller de administrativa hindrens inverkan på företagets rekrytering, vilket tyder på att det finns utrymme för förbättringar¹³.

Ett område för administrativa förenklningar där stora framsteg nyligen gjorts är företagsregistrering. Tid och kostnader för att starta ett nytt företag har minskat betydligt i de flesta medlemsstater. Trots framgångsrik benchmarking¹⁴ varierar resultaten mycket, vilket tyder på att fler vinster fortfarande kan göras genom jämförelse av de bästa metoderna.

På senare år har medlemsstaterna i allt högre grad tillämpat konsekvensanalyser för att försäkra sig om en lagstiftning av hög kvalitet. Detta instrument omfattar samråd som hjälper beslutsfattarna att på ett tidigt stadium klarlägga de troliga effekterna av

⁹ Se kommissionens rekommendation om överlåtelse av små och medelstora företag, EGT L 385, 31.12.1994 och kommissionens meddelande om överlåtelse av små och medelstora företag, EGT L 93, 28.3.1998.

¹⁰ Framsteg har gjorts i alla medlemsstater utom Luxemburg och Portugal.

¹¹ Framsteg har gjorts i alla länder utom Grekland, Frankrike, Italien, Portugal och Finland.

¹² Se "Highlights from the 2001 Survey", *Observatory of European SMEs*, 2002/1, från Europeiska kommissionen, där det framgår att bara mellan 10 % och 13 % av de små och medelstora företagen uppger att regelverken är ett stort problem.

¹³ Se "Recruitment of Employees: Administrative Burdens on SMEs in Europe", *Observatory of European SMEs*, Europeiska kommissionen, kommande. Genomsnittsantalet administrativa förfaranden för den först anställda är 3,3, medan det för en ytterligare anställd är 2,1. Nederländerna, Belgien, Frankrike och Spanien utmärker sig med ett högt antal förfaranden, följda av Grekland, Irland och Österrike.

¹⁴ BEST-projektet "Benchmarking the Administration of Business Start-ups", se fotnot 5. Att starta ett privat aktiebolag kan kosta över 2 000 euro i Österrike men nästan ingenting i Storbritannien. Det tar 35 dagar i Italien, men bara 6 i Storbritannien. Tiden och kostnaderna för att registrera en enskild firma är mindre, men varierar fortfarande mycket.

lagförslag, inklusive möjliga oproportionerliga anpassningskostnader för företagen eller nya och tunga administrativa förfaranden¹⁵.

Ett annat område för administrativ förenkling rör stöd till små och medelstora företag så att de får tillgång till den nya ekonomin. Det finns uppgifter som tyder på att EU:s små och medelstora företag inte i någon större utsträckning använder sig av möjligheterna till IKT och e-handel. Dock underlättas tillväxten av initiativ när det gäller rambestämmelser för e-handel, upplysning och IKT-kunskaper, främjande av stödjande nätverk för små och medelstora företag och främjande av Internetplattformar för små och medelstora företag¹⁶.

Medlemsstaterna har framgångsrikt genomfört över tjugo direktiv enligt den nya metoden om teknisk harmonisering inom ett stort antal områden, och därmed skapat en transparent lagstiftning för företagen och säkerställt en inre marknad för dem i EU¹⁷. Genom stöd till framtida lagförslag på grundval av principerna för den nya metoden kan dessa vinster även spridas till fler företag. Tillsammans med kommissionen har medlemsstaterna också bidragit till europeiska standarder, varigenom man alltmer går ifrån nationella standarder. Det finns nu en omfattande uppsättning europeiska standarder som hjälper företag att få tillgång till hela EU-marknaden, kommunicera lättare och anpassa produkterna till bestämmelserna. Eftersom europeiska standarder stärker företagets konkurrenskraft bör medlemsstaterna fortsätta att stödja sina nationella standardiseringsorgan i deras arbete med europeisk standardisering.

Betydande framsteg har också gjorts när det gäller e-förvaltning. Detta inte bara reducerar kostnaderna för kontakterna med den offentliga sektorn, utan det kommer också att öka kravet på enklare och mer användarvänliga förfaranden¹⁸. De senaste månaderna har samtliga medlemsstater lyckats förbättra kvaliteten på offentliga tjänster som inriktas på företag. Trots det finns det mycket mer kvar att göra.

Beträffande marknadseffektivitet och öppenhet visar uppgifterna på starka handelsband inom EU. Statligt stöd är en faktor som förvrider marknadseffektiviteten, men en majoritet av medlemsstaterna har kommit en bit på väg mot att uppfylla det löfte som gjordes vid Europeiska rådets möte i Stockholm om att kunna visa upp en nedåtgående trend för statligt stöd i BNP senast 2003 och att omfördela stöd till övergripande mål¹⁹.

¹⁵ Mer detaljerade uppgifter finns i BEST-projektet "Business Impact Assessment in Member States", se fotnot 5.

¹⁶ "Benchmarking National and Regional Policies in Support of e-Business for SMEs", se fotnot 5.

¹⁷ Den nya metoden började användas 1985; se rådets resolution av den 7 maj 1985 om en ny metod för teknisk harmonisering och standarder, EGT C 136, s.1, den 4 juni 1985.

¹⁸ "Benchmarking National and Regional Policies in Support of e-Business for SMEs", se fotnot 5. I denna studie undersöktes åtta åtgärder för företag som finns tillgängliga på nätet. Slutsatserna visade att de bästa resultaten uppnåddes inom offentliga tjänster med enkla förfaranden inom områdena moms, företagsbeskattning och tulldeklarationer, medan de som rörde byggnadslov och miljötillstånd fick sämst resultat.

¹⁹ En mer ingående redogörelse för frågor om statligt stöd ges i Europeiska kommissionens resultattavla för den inre marknaden, se t.ex. den senaste utgåvan, nr 10, maj 2002.

2.3. Finansiella resurser

Tillgången till finansiering är avgörande för hur företag i allmänhet kan etableras och växa. För företag med innovativ potential men utan ekonomisk säkerhet är det ett särskilt problem. Det har identifierats som det tredje viktigaste hindret för företagens framgång i EU, särskilt för små företag, även om medelstora företag också har uppgett att de har problem²⁰.

Tillgången på riskkapital anges ofta som avgörande i det nya ekonomiska uppsvinget i USA under 1990-talet. Svaga riskkapitaltraditioner i EU har förknippats med svag innovation och setts som hinder för europeisk produktivitetstillväxt²¹. Det är när det gäller riskkapital som skillnaderna mellan Europa och USA är som mest markanta. Den amerikanska riskkapitalindustrin började utvecklas på 1950-talet, i Europa (med undantag för Storbritannien) skedde det på 1990-talet, så EU har mycket att ta igen. Trots att mängden europeiskt riskkapital har ökat på senare år så förblir den i de flesta medlemsstater mycket lägre än i USA²². Den senaste, negativa utvecklingen inom ekonomi och finans tillsammans med den aviserade stängningen av Neuer Markt vid årets slut har dock försvagat riskkapitalmarknaden betydligt, vilket väcker tvivel om utsikterna för att utveckla en stor och mogen europeisk riskkapitalmarknad.

Ställda inför denna situation har medlemsstaterna försökt främja utvecklingen av riskkapitalmarknaden genom att genomföra strukturreformer och stödja riskkapitalfinansiering på ett tidigt stadium med hjälp av bland annat regionala groddföretag, skattelättnader eller företagskuvöser. Utvecklingen på ett senare stadium tycks i allmänhet dominera marknaden trots att replacement och uppköp också spelar en viktig roll.

Det finns ett starkt positivt förhållande mellan storleken på riskkapitalmarknaden och andelen riskkapital i institutionella investerares aktieportföljer. En förändring i institutionernas agerande skulle på ett avgörande sätt kunna stärka riskkapitalmarknaden.

Nätverk för företagsänglar är nära förbundna med riskkapitalfinansiering. De är mer framträdande i USA än i Europa, men antalet nätverk i EU har stigit från 63 år 1999 till 158 år 2002²³.

Vidare är aktiefinansiering mycket viktigt som stöd till innovativa företag. Man kan se ett mönster där medlemsstater med hög innovationspotential (mäts i förhållande till företagens utgifter på forskning och utveckling) också har högt aktiemarknadsvärde²⁴. En andra grupp med en medelhög grad av innovation utmärks

²⁰ Jfr "Highlights from the 2001 Survey", *Observatory of European SMEs*, se fotnot 12. Över 20 % av de svarande i Storbritannien och runt 20 % i Irland och Italien uppgav att de hade svårigheter på detta område.

²¹ Dessa frågor har behandlats utförligt i 2001 och 2002 års utgåvor av kommissionens arbetsdokument *European Competitiveness Report*, SEK(2001) 1705, 29.10.2001 respektive SEK(2002) 528, 21.05.2002.

²² År 2000 t.ex., som var ett rekordår för riskkapitalfinansiering, utgjorde det 0,9 % av BNP i USA, jämfört med 0,4 % i Nederländerna och Storbritannien samt 0,2 % av BNP i Sverige, de tre medlemsstater som har de största riskkapitalmarknaderna i EU.

²³ Jfr kommissionens slutrapport om företagsänglar i september 2002, se fotnot 5.

²⁴ Sverige och Finland, i mindre utsträckning Storbritannien och Nederländerna, tillsammans med USA.

av att företagens utgifter för forskning och utveckling är lägre, och att de har ett lägre aktiemarknadsvärde²⁵. I en tredje grupp är företagens utgifter för forskning och utveckling lägre med aktiemarknadsvärden på mellannivå²⁶.

Institutionellt kapital är en viktig faktor för aktiemarknaderna. Europeiska institutionella investerare har i allmänhet investerat en mindre del av sina värdeportföljer i aktier än sina amerikanska motsvarigheter, som placerar ca 50 % av sina portföljer i aktier²⁷. Vidare har andelen aktier i institutionernas portföljer haft en tendens att gå nedåt sedan 2001, möjligtvis som ett resultat av den ekonomiska nedgången.

Trots detta har utvecklingen varit uppmuntrande när det gäller tillväxten av nyttillkommna företag på Europas aktiebörser på senare år. Goda ekonomiska framtidsaspekter har naturligtvis bidragit till detta, men uppsvinget har också sin grund i den ökande liberaliseringen och integrationen av finansmarknaderna. Ytterligare framsteg på detta viktiga område kommer att ge direkta fördelar för EU:s industri och innovation.

Aktier som delas ut till anställda i små tillväxtorienterade företag har varit ett karakteristiskt drag i USA under 1990-talet. Genom att de ger de anställda en del i framtida vinster kan de hjälpa företagen att behålla kvalificerad arbetskraft. De finns också i riskkapitalportföljer. Trots skandaler nyligen i vissa amerikanska företag som har använt aktieoptioner förblir de ett värdefullt och innovativt sätt att få en del av företagets framtida vinster, men de måste naturligtvis utformas på rätt sätt.

Trots detta är rambestämmelserna för aktieoptioner bristfälliga i en majoritet av medlemstaterna. Den rättsliga osäkerheten till följd av detta avskräcker från att använda dem. Vidare beskattas de ofta både som inkomst av arbete och som kapitalvinster vid senare försäljning. De faktiska skattenivåerna ligger på i genomsnitt 30 % i EU jämfört med 20 % i USA²⁸. Det är därför knappast förvånande att företagen inom EU har använt sig av detta instrument i relativt liten omfattning²⁹.

2.4. Mänskliga resurser

På senare år har bristen på kvalificerad arbetskraft och obalansen mellan efterfrågade och tillgängliga kvalifikationer blivit en politisk fråga³⁰. Hög (men sedan 1997 i allmänhet minskande) arbetslöshet inom EU har sammanfallit med arbetskraftsbrist

²⁵ Tyskland, Danmark, Belgien och Frankrike.

²⁶ Grekland, Italien, Portugal och Spanien.

²⁷ Som vanligt finns det undantag bland medlemsstaterna. Institutioner i Sverige och Storbritannien har placerat mellan 57 % och 67 % av sina portföljer i aktier.

²⁸ Nivåerna varierar mellan över 60 % i Danmark till strax över 10 % i Storbritannien. Nederländerna, Irland, Grekland, Frankrike och Belgien tillämpar en särskild nivå; Se "Taxation of Stock Options i EU och USA", en undersökning gjord av Price Waterhouse Coopers för Europeiska kommissionen, 2002. Uppskattningarna är preliminära.

²⁹ Jfr "Highlights from the 2001 Survey", se fotnot 12. Endast 2 % av EU:s små och medelstora företag använder sig av aktieoptioner och 4 % planerar att göra det. Kommissionen har nyligen lagt fram förslag om hur man ska kunna öka de anställdas del av kapitalet i "En ram för främjande av arbetstagarnas ekonomiska delaktighet", KOM(2002) 364 slutlig, 5.7.2002.

³⁰ Frågan tas upp i 2001 års konkurrenskraftsrapport och behandlas mer i detalj i 2002 års rapport, särskilt i samband med tillgång och efterfrågan på arbetskraft med särskilda kvalifikationer (*European Competitiveness Report 2001* och *European Competitiveness Report 2001*, se fotnot 21).

när det gäller särskilt högkvalificerade personer³¹. Samtidigt har behovet av medeltill högkvalificerade anställda under högtillväxtperioden i slutet av 1990-talet varit mest markant i EU³². Dessa brister utgör ett stort hinder för ekonomisk tillväxt. Problemet handlar inte bara om inadekvat arbetskraftsrörlighet eller otillräckliga (livstids)inkomstskillnader mellan yrken, utan också om obalans mellan tillgången på kvalifikationer, som har sin grund i medlemsstaternas utbildningssystem och efterfrågan på arbetskraft³³. På senare år har firmor som sysslar med framtidsteknik rapporterat om brist på naturvetare, till skillnad från USA där sådana brister har varit ett mindre problem. En större medvetenhet om eventuella behov av reformer inom utbildningssystemen är nödvändig, särskilt i tider då tekniska och organisationsmässiga innovationer görs. Kommission bidrar till detta på många olika sätt.

IKT-området har haft flest svårigheter. Under 2002 kunde mellan 7 % och 13 % av efterfrågan i alla medlemsstater på IKT-kvalifikationer inte tillfredsställas. Uppskattningar för 2005 tyder på att bristen kommer att öka, trots en allmänt balanserad tillväxt när det gäller efterfrågan och tillgång på IKT-kvalifikationer³⁴. Detta är ett tecken på att det finns ett stort behov av brådskande åtgärder för att motverka de underliggande krafter som skapar sådana problem på arbetsmarknaden. Brister uppträder också på några områden inom naturvetenskapen.

För att bli den (mest) kunskapsbaserade ekonomin senast 2010 måste medlemsstaterna öka sina ansträngningar för att utveckla humankapitalet och i högre grad ställa upp mål för hur utbildningssystemen ska se ut³⁵. Även om den andel av befolkningen (i åldrarna 25-64 år) som deltar i livslångt lärande har ökat så är den mycket låg. Även om vissa medlemsstater har betydligt högre siffror än genomsnittet ligger majoriteten av länderna fortfarande på ganska låga siffror³⁶. Detta tyder på att man måste agera snabbt på dessa områden.

Även om vissa medlemsstater uppvisar mycket goda resultat när det gäller läskunnighet och matematik samt naturvetenskap, så kanske detta inte räcker. Flera andra länder (till exempel Japan, Kanada och Korea) uppvisar ännu bättre resultat.

³¹ Enligt 2002 års konkurrenskraftsrapport låg antalet utbildningsår i genomsnitt för den arbetande delen av befolkningen i EU 1999 jämfört med USA på runt 89 % och ökade långsamt, jämfört med 97 % i Japan (kapitel II i *European Competitiveness Report 2002*, se fotnot 21).

³² Se Europeiska kommissionens rapport om sysselsättningen i Europa 2001.

³³ Enligt Europeiska centralbanken har klyftan mellan utbildning och arbetsmarknad ökat markant under perioden 1992 till 2000, se "Labour Market Mismatches in Euro Area Countries", Europeiska centralbanken, mars 2002.

³⁴ Detta uppskattas uppgå till 1,7 miljoner anställda i absoluta termer, i alla medlemsstater, vilket motsvarar mellan 8 % och 14 % av efterfrågan, beroende på medlemsstat.

³⁵ Endast 12 % av de utexaminerade i EU hade 1999 en examen som inbegrep studier på doktorandnivå (tertiary type-A och advanced studies) jämfört med 27 % i USA. Bland medlemsstaterna registrerade Nederländerna den högsta nivån (20 %) medan nivån låg på strax över 5 % i flera länder. Särskilt låga är procenttalen också när det gäller matematik och informatik (4,4 %) men detta resultat är bättre än USA:s (3,2 %).

³⁶ Andelen av befolkningen som deltar i livslångt lärande steg från 5,7 % till 8,4 % mellan 1996 och 2001; I Sverige och Storbritannien låg andelen 2001 på omkring 22 %, följt av Finland med 19,3 %, Danmark med 17,8 % och Nederländerna med 16,3 %. Grekland låg lägst med 1,4 %. För att främja social integration är det nödvändigt att öka deltagandet av medel- och lågkvalificerade anställda i utbildning och livslångt lärande. År 2001 deltog 15,7 % av de högkvalificerade, 9,8 % av de medelkvalificerade och endast 2,5 % av de lågkvalificerade anställda i dessa verksamheter.

2.5. Innovation, kunskapsspridning och IKT-spridning

Den traditionellt svaga innovationsnivån i Europa är parallell med och återspeglar svag spridning och otillräckligt utnyttjande av den samlade kunskapen³⁷. Innovation hänger starkt samman med vad som satsas på FoU. Kommissionen inser detta och föreslår i sin vårrapport 2002 ett mål på 3 % av BNP som ska uppnås senast i september 2010, och Europeiska rådet i Barcelona antog denna rekommendation. I september 2002 antog kommissionen ett meddelande om samma ämne³⁸. Medlemsstaterna har utan undantag erkänt vikten av att stärka sina resultat inom FoU och innovation, och alla har förbundit sig att bidra till att målet på 3 % av BNP för hela EU ska uppnås³⁹.

Innovationskapaciteten har blivit en avgörande faktor för utvecklade länders konkurrenskraft. Enligt nya undersökningar tillhör tio av de femton medlemsstaterna den grupp om tjugo länder som har de högsta värdena för nationell innovationskapacitet⁴⁰. Även om uppgifterna är uppmuntrande är de fortfarande inte tillräckligt bra, och villkoren för att genomföra hållbara innovationsresultat måste fortfarande bli klart fastställda i EU.

De totala utgifterna för FoU är betydligt större i USA än i EU. Bilden är dock mångfasetterad och talen varierar från 3,8 % av BNP i Sverige till strax över 0,5 % av BNP i Grekland och Portugal⁴¹. Det är tydligt att alla medlemsstater behöver förbättra klimatet för satsningar på FoU, och flera av dem erkänner hur viktigt det är genom att de nu har antagit kvantitativa mål för detta⁴².

IKT-spridning är ett viktigt tecken på den moderniseringsprocess som pågår i en ekonomi. I 2001 års *European Competitiveness Report* behandlas IKT:s roll för produktivitetstillväxt i detalj, och man drar där slutsatsen att IKT-investeringar och IKT-spridning delvis förklarar de senaste årens bromsade produktivitetstillväxt i Europa⁴³. Till följd av den spruckna dot.com-bubblan mot slutet av 2001 har utgifterna för IKT i procent av BNP gått ned både i USA och EU, där nedgången dock har varit mindre uttalad.

³⁷ Dessa har diskuterats ingående i 2001 och 2002 års utgåvor av konkurrenskraftsrapporten, se fotnot 21, och särskilt bevis för det förstnämnda har tillhandahållits i bl.a. kommissionens arbetsdokument "Resultattavla för innovation 2001", SEK(2001) 1414, 14.9.2001.

³⁸ Jfr *Lissabonstrategin – Möjligheter till förändring*, se fotnot 1. Se också "Mer forskning för Europa – Mot 3 % av BNP", meddelande från kommissionen, KOM(2002) 499, 11.9.2002. År 2000 var andelen FoU av BNP 1,9 % i Europa, 2,7 % i USA och 3 % i Japan.

³⁹ De individuella mål som varje medlemsstat har ställt upp för FoU-utgifter, och som diskuteras senare, ingår i det övergripande målet att uppnå EU-målet att FoU-utgifterna ska uppgå till 3 % av BNP senast 2010, och att den privata sektorn ska stå för 2/3 av utgifterna.

⁴⁰ Underlaget baseras på ett index där följande underindikatorer har aggregerats : vetenskaplig och teknisk personal, innovationspolitik, cluster innovation environment och linkages, se M. Porter och S. Stern (2002): "National Innovative Capacity", kapitel 2.2 i *The Global Competitiveness Report 2001-2002*, World Economic Forum, Oxford University Press. Det högsta indexvärdet, med uppgifter för 2001, inregistreras av USA (30,3) men Finland (29,1), Tyskland (27,2), Storbritannien (27,0), Nederländerna (26,9), Sverige (26,9) och Frankrike 26,8) hör till gruppen med de första tio. Fyra medlemsstater till (Belgien, Irland, Österrike och Danmark) hör till gruppen med de påföljande tio.

⁴¹ Greklands andel är 0,51 % av BNP och Portugals 0,7 % av BNP. För fullständiga FoU-uppgifter se figur 2.1.1 i "Towards a European Research Area", *Key Figures 2001*, Special Edition, Indicators for Benchmarking of National Research Policies, Europeiska kommissionen.

⁴² Se diskussionen i avsnitt 3 nedan.

⁴³ Jfr särskilt kapitel III i 2001 års konkurrenskraftsrapport, se fotnot 21.

Tillgången till Internet har ökat mycket på senare år, och 2001 hade nästan 90 % av företagen i EU tillgång till Internet. Även om många av dem hade sina egna webbplatser, var det bara ett fåtal som kunde ta emot order och utföra kommersiella transaktioner på nätet. Tillgången till Internet i hushållen har också stigit mellan 2000 och 2001 i de flesta medlemsstater. Regeringsåtgärder som syftar till att modernisera landets ekonomiska miljö och ge medborgarna möjlighet att utnyttja fördelarna med elektroniska transaktioner återspeglas i denna tillväxt. Spridningen av bredband har gått fort, och dubbelt så många EU-hushåll (14 %) uppger att de har tillgång till bredband år 2001 jämfört med ett år tidigare, och denna utveckling bör uppmuntras ytterligare⁴⁴.

Handeln via Internet förblir mycket liten⁴⁵, bl.a. på grund av produkternas beskaffenhet men också lagstiftningen där elektronisk handel äger rum. Kunskap och traditioner kan också spela en viktig roll här.

I 2001 års resultattavla för näringslivet rapporterades att det finns ett negativt förhållande mellan hushållens kostnader för kommunikation och deras tillgång till Internet, medan skillnaden är mindre mellan företagens tillgång och kostnader⁴⁶. Anslutningskostnaderna har fortsatt att minska i medlemsstaterna, vilket gör att allt fler ansluter sig. Trots detta kvarstår betydande skillnader. Baserat på priset uttryckt i köpkraftsstandard (KKS) varierade uppringskostnaden för Internet mellan 20,70 euro (KKS) för 30 timmars användning per månad i Finland till 45,80 euro (KKS) Belgien. Med undantag för Tyskland, Storbritannien och Finland var kostnaden högre än 30 euro (KKS) uttryckt i köpkraftsstandard; i USA var motsvarande kostnad 20,4 euro (KKS).

2.6. Hållbar utveckling

Ett nytt avsnitt om hållbar utveckling har för första gången införlivats i 2002 års resultattavla för näringslivet. För närvarande har endast indikatorer för hållbar utveckling inom EU:s tillverkningssektor utvecklats. Detta är endast en aspekt av arbetet med hållbar utveckling och återspeglar inte de framsteg som har gjorts eller fortfarande behöver göras inom de andra områdena för hållbar utveckling.

Nyckelbegreppet här är eko-effektivitet, förhållandet mellan ekonomisk produktion och miljötryck mätt efter utsläpp av föroreningar eller använda resurser⁴⁷. Under åren 1990-2000 har industrin i medlemsstaterna gjort betydande miljövinster när det gäller fyra indikatorer.

⁴⁴ I fem medlemsstater (Danmark, Tyskland, Luxemburg, Nederländerna och Österrike) har redan över 20 % av hushållen bredbandstillgång till Internet.

⁴⁵ 2001 för EU som helhet motsvarar Internetförsäljningen mindre än 2 % av den totala försäljningen, medan inköp ligger något över 3 %. Danska, tyska, irländska, österrikiska och finska företag gjorde mellan 4 % och 6 % av sina inköp via Internet.

⁴⁶ Se kommissionens arbetsdokument *Benchmarking Enterprise Policy: Results from the 2001 Scoreboard*, SEK(2001) 1900, 21.11.2001, indikatorerna VII.5.b och VII.5.c.

⁴⁷ Mer detaljerade uppgifter ges i kapitel V i 2002 års konkurrenskraftsrapport, se fotnot 21. Man måste se upp när man tolkar eko-effektivitetsförhållanden mellan länder, inte minst eftersom skillnader mellan länder i det mätta förhållandet delvis kan reflektera skillnader mellan industriell struktur snarare än miljöresultat. Att undersöka mönstret för förändringar i eko-effektivitet över längre tidsperioder är trots det ett sätt att ge en allmän indikation om riktningen för relativa förändringar i miljöresultat.

Industrins eko-effektivitet inom EU har förbättrats med ca 13 % mellan 1990 och 2000, vilket ligger klart i linje med tillväxten i tillverkningsproduktivitet. Under denna period har en stor förbättring beträffande eko-effektivitet för energiförbrukning (med över 25 %) registrerats för Irland, Luxemburg, Sverige, Tyskland, Finland och Frankrike, men däremot har en försämring noterats i Grekland, Portugal, Spanien och Storbritannien. Tillverkningsindustrins eko-effektivitet med hänsyn till utsläpp av växthusgaser har förbättrats med nästan 30 %, vilket har lett till minskade industriutsläpp av växthusgaser med 10 %, trots industrins produktionsökning. Förbättringar inregistrerades i de flesta medlemsstater, särskilt i Luxemburg, Irland, Finland och Tyskland. I Grekland, Portugal, Spanien och Danmark var dock minskningarna små.

Industrins utsläpp av försurande gaser, vilka orsakar surt regn, har gått ned med ca 48 % under 1990-talet trots att produktionen ökade med 11 % under denna period. Samtliga medlemsstater uppvisar förbättringar på detta område, särskilt Tyskland, Finland, Irland och Luxemburg. Den minsta förbättringen skedde i Portugal.

Den europeiska tillverkningsindustrin har förbättrat sin eko-effektivitet för ozonprekursorer⁴⁸ med över 40 %, och de totala utsläppen av sådana gaser har minskat med ca 27 % trots att produktionen ökade under 1990-talet. De flesta medlemsstater har förbättrat eko-effektiviteten. Bäst har Luxemburg, Irland och Nederländerna lyckats med förbättringar på över 100 %. Små försämringar har skett i Danmark, Grekland och Portugal.

3. KVANTITATIVA MÅL FÖR NÄRINGSLIVSPOLITIKEN

3.1. Motivation

Den öppna koordineringsmetod som fastlades vid Europeiska rådets möte i Lissabon uppmuntrar kommissionen och medlemsstaterna att arbeta tillsammans och lära sig av de bästa metoderna och utveckla en bättre politik med beaktande av alla relevanta omständigheter. I många fall innebär detta att de ska komma överens om mål på EU-nivå, samtidigt som enskilda medlemsstater inte nödvändigtvis behöver uppställa samma mål för nationella åtgärder. De europeiska målen har oftast varit antingen gemenskapsmål eller enhetliga nationella mål. Måluppställning inom näringslivspolitik ger möjlighet att skapa skräddarsydda mål som är anpassade till de unika förutsättningarna i varje medlemsstat. Effektiviteten hos näringslivspolitik beror inte bara på medlemsstaternas förmåga att använda sig av erfarenheterna av politiska initiativ i andra medlemsstater eller någon annanstans, utan också på deras beslutsamhet att genomföra åtgärderna. Benchmarking används för att identifiera områden där förbättringar kan göras. Kvantitativa mål för näringslivspolitik är ett hjälpmedel för att uppnå resultat, genom att varje medlemsstat åtar sig att göra det samtidigt som subsidiaritetsprincipen respekteras helt.

⁴⁸

Marknivåozon är en sekundär förorening som bildas genom oxidation av flyktiga organiska föreningar och kolmonoxid vid närvaro av nitrogenoxider och solljus. Ozonprekursorer består av flyktiga föreningar av icke-metan, nitrogenoxider, kolmonoxider och metan.

Mål har redan använts på andra av EU:s politikområden, bl.a. i samband med EMU-inträdet. Men medlemsstaterna använder också mål på andra områden – till exempel för inflation, utgifter och inkomster – vilket tyder på att fördelarna kan vara stora.

När det gäller näringslivspolitik har kommissionen och medlemsstaterna uppmanats av rådet (industri) och Europeiska rådet att göra framsteg i arbetet med att genomföra kvantitativa mål⁴⁹. Detta är första gången som kommissionen formellt rapporterar om de framsteg som gjorts som svar på denna uppmaning.

3.2. Medlemsstaternas mål för näringslivspolitik

Samarbetet mellan kommissionen och medlemsstaterna har lett till att ett gemensamt ramverk för kvantitativa mål har utarbetats. Det innebär att de medlemsstater som känner sig redo kan ställa upp mål på grundval av överenskomna indikatorer på de sju områden som granskas i resultattavlan för näringslivet⁵⁰:

- Företagande
- Rättsliga och administrativa villkor
- Kapitaltillgång
- Tillgång till humankapital
- Innovation och kunskapsspridning
- Tillgång till IKT
- Öppna och väl fungerande marknader.

Ett antal medlemsstater har, i samband med diskussionerna i en kontaktgrupp, meddelat kommissionen och medlemsstaterna sina avsikter i fråga om enskilda mål på dessa områden. För varje område finns åtminstone ett mål som någon medlemsstat har ställt upp. Några medlemsstater har ställt upp flera mål⁵¹.

Det har oftast varit lättast för medlemsstaterna att ställa upp mål inom innovation och kunskapsspridning. Det kan finnas förklaringar till det: uppfattningen att det inte behövs så stora förbättringar på andra områden, institutionella svårigheter eller traditioner, olika uppfattning om vad som är nyckelområden. Det viktiga är dock att

⁴⁹ Se rådets (energi/industri) slutsatser om konkurrenskraft och näringslivspolitik, 14837/01 (press 452-6), 4/5 XII.2001; ordförandeskapets slutsatser, Europeiska rådet i Stockholm den 24 mars 2001, nr 100/1/01; rådets 2433:e möte RO, industri/energi, press: 164, nr 9311/02, den 6 och 7 juni 2002; och rådets slutsatser SN 2340/3/02 REV 3, den 21 maj 2002. Se även "Informal Industry Ministerial in Manchester to discuss EU Enterprise Policy Targets Plan", IP/01/229, av den 19 februari 2001, där kommissionärerna Bolkestein, Busquin och Liikanen gör ett gemensamt uttalande om denna och närliggande frågor.

⁵⁰ Förteckningen över dessa indikatorer, som anses lämpliga för att ställa upp mål för näringslivspolitik och som har accepterats som grundval för vidare arbete i kontaktgruppen, finns i bilagan. En relevant diskussion om kontaktgruppen och därtill relaterade uppgifter läggs fram i kommissionens arbetsdokument "Kvantitativa mål för näringslivspolitik, Åtgärder för att uppnå målen från Lissabon", SEC(2002) 1214, 07.11.2002

⁵¹ Nederländerna (12), Irland (11), Sverige (8), Frankrike (7) och Portugal (7) leder.

processen har påbörjats. Ett ramverk har fastställts och en stor första uppsättning mål har ställts upp.

4. SLUTSATSER

En genomgång av de senaste insatserna inom näringslivspolitikerna visar i huvudsak följande:

- Det har skett stora förbättringar på flera områden som påverkar förhållandena för företagsetablering och tillväxt. Framstegen fortsätter, och utsikterna till företagstillväxt inom EU är avsevärt bättre än under de närmast föregående åren.
- Medlemsstaterna vidtar åtgärder för att modernisera sina ekonomier och genomföra strukturella reformer som underlättar för EU att uppnå målen i Lissabonstrategin. Arbetet kan bedrivas främst på små och till synes specialiserade politikområden, men det sammanlagda resultatet av dessa förbättringar skapar ett klimat där en mer livskraftig näringslivspolitik kan blomstra. Tillsammans med reformer på produkt-, arbets- och kapitalmarknaderna skapar det ett gynnsamt klimat för företagstillväxt.
- Utvecklingen stannar inte här. Det är inte bara EU som gör framsteg. Den ökade produktiviteten i andra länder och EU:s senfärdighet gör att vi inte kan slå oss för bröstet. Det räcker inte att bli bättre. Lissabonmålet är att bli bäst. Dit är det lång väg kvar.
- Lämpliga kvantitativa mål är ett instrument som kan bidra till att stärka arbetet för ett bättre företagsklimat i EU, dels genom att fokusera på förändringar, dels genom att peka på de framsteg som redan gjorts. Detta i sin tur skapar tillit i näringslivet, en av förutsättningarna för framgång.

I bilagan återfinns en uppsättning mål som medlemsstaterna har ställt upp inom ramen för den öppna samordningspolitiken. Det är en viktig avsiktsförklaring. Nu måste man genomföra en politik som leder till att dessa mål uppnås.

Därför föreslår kommissionen att medlemsstaterna och kommissionen inom ramen för den öppna samordningsmetoden fortsätter arbetet med att

- (1) vidareutveckla de uppställda målen och anpassa dem vid behov
- (2) vidta åtgärder för att utveckla en politik som leder till att målen nås i överensstämmelse med bästa praxis
- (3) övervaka och rapportera om de framsteg som uppnåtts.

Kommissionen uppmanar rådet att godkänna detta tillvägagångssätt. Med kvantitativa mål får näringslivspolitikerna i medlemsstaterna och EU en precis och konkret dimension. Att uppfylla de mål som medlemsstaterna föreslagit underlättar för EU att nå de mer omfattande målen för vår ekonomi och vårt samhälle i Lissabonstrategin.

BILAGA 1: MEDLEMSSTATERNAS FÖRSLAG TILL KVANTITATIVA MÅL

Tabell 1: Kvantitativa mål för näringslivspolitik			
Medlemsstat	Indikator	Nuläget (år)	Mål (år)
<i>A. Företagande</i>			
Frankrike	Nya företag	170 000 per år	220 000 per år (2007)
Frankrike	Nya företag som bildats genom offentliga företagskuvöser	550	865 (2005)
Irland	Faktiskt antal nystartade företag med hög potential	48 (1999)	520 (sammantaget) (2006)
Nederländerna	Omsättning av företag (nedläggningar och nya företag)		Större än i Belgien, Tyskland, Frankrike och Storbritannien
Sverige	Faktiskt antal nystartade företag	144 175 (1998-2001)	150 000 (2003–2006)
Sverige	Antal egna företagare	357 600	380 000 (2006)
Storbritannien	Antal personer som överväger att starta eget		Ökning
<i>B. Regelverk och administrativ miljö</i>			
Belgien	Administrativa hinder		Minskning med 25 %
Danmark	Administrativa hinder		Minskning med 25 % (2010)
Tyskland	Andel offentliga tjänster på nätet		100 % (2005)
Spanien	Tidsåtgång för att starta företag	84 dagar	Minskning med 50 % = 42 dagar (2006)
Spanien	Andel offentliga tjänster på nätet		40 % (2006)
Irland	Konsekvensanalyser av lagförslag	0 % (2001)	100 % (2006)
Nederländerna	Administrativa hinder		Minskning med 25 %
Portugal	Tidsåtgång för att starta företag	10–25 dagar	Minskning med 50 % (2003)
Portugal	Tidsåtgång för att få tillstånd att driva företag	Omkring 150 dagar	Minskning med 50 % = 75 dagar (2003)
Portugal	Andel offentliga tjänster på nätet		100 % (2005)
Sverige	Konsekvensanalyser	100 % (2001)	100 % (2001-2010)
Storbritannien	Konsekvensanalyser		100 % (2005)
Storbritannien	Andel offentliga tjänster på nätet		100 % (2005)

<i>C. Kapitaltillgång</i>			
Frankrike	Investeringar i riskkapital	487 miljoner euro	1 miljard euro (2010)
Irland	Antal nyregistrerade företag	1 per år (2002)	2–3 per år (2006)
Irland	Riskkapitalinvesteringar (i % av BNP)	0,22 % (2000)	0,80 % (2006)
<i>D. Humankapital</i>			
Danmark	Antal ungdomar som slutför sin utbildning		Ökning
Tyskland	Andel ungdomar som påbörjar studier, i procent		40 % (2010)
Nederländerna	Deltagande i utbildning		Tillhöra tätgruppen (2010)
Sverige	Antal nytexaminerade forskare	8 750 (1997-2000)	9 170 (2001-2004)
Sverige	Antal nytexaminerade civilingenjörer och arkitekter	14 812 (1997-2000)	16 500 (2001-2004)
Sverige	Antal nytexaminerade lärare	6 158 (2001)	28 000 (2001-2004)
Sverige	Lärare i naturvetenskapliga ämnen, andel i procent	23 %	33 % (2001-2004)
Sverige	Antal nya akademiker med mastersexamen	21 053 (1997-2000)	25 100 (2001-2004)
Storbritannien	Deltagande i högre utbildning i åldersgruppen 18–30 år		Ökning till 50 % (2010)
Storbritannien	Antal arbetstagare utan NVQ2 eller motsvarande kvalifikationer		Minst 40 % minskning (2010)
<i>E. Innovation och kunskapsspridning</i>			
Österrike	De totala utgifterna för FoU i procent av BNP	1,9 %	2,5 % (2005)
Danmark	Näringslivets utgifter för FoU i procent av BNP	0,7 %	1 % (2010)
Danmark	De totala utgifterna för FoU i procent av BNP	2 %	3 % (2010)
Tyskland	De totala utgifterna för FoU i procent av BNP	2,4 % (2000)	3 % (2010)
Spanien	Näringslivets utgifter för FoU i procent av BNP	0,5 % (2000)	0,84 % (2003)
Spanien	Patent per miljon personer	13 (2000)	26 (2006), 42 (2010)
Frankrike	De totala utgifterna för FoU i procent av BNP	2,19 %	3 % (2010)
Frankrike	Näringslivets utgifter för FoU i procent av BNP	1,37 %	2 % (2010)
Irland	Sökta patent per miljon personer	340,3 (2001)	350 (2006)
Irland	Beviljade patent per miljon personer	95,3 (2001)	100 (2006)
Irland	De totala utgifterna för FoU i procent av BNP	0,88 % (1999)	2 % (2006)
Irland	Näringslivets utgifter för FoU i procent av BNP	0,33 % (1999)	0,80 % (2006)

Nederländerna	De totala utgifterna för FoU i procent av BNP	Något större än EU-genomsnittet	Bland de ledande EU-länderna (2010)
Nederländerna	Näringslivets utgifter för FoU i procent av BNP	Något större än EU-genomsnittet	Högre än EU-genomsnittet (2005)
Nederländerna	Företagens och forskningsinstitutens utgifter för FoU inom IKT		Högre tillväxt än andra teknikområden
Nederländerna	Innovativa företag		Tillhöra tätgruppen (2010)
Nederländerna	Samarbetande innovativa företag		Tillhöra tätgruppen (2010)
Nederländerna	Innovativa företag som samarbetar med forskningsvärlden		Tillhöra tätgruppen (2010)
Nederländerna	Andel EPO-patent	På fjärde plats i EU	Tillhöra tätgruppen (2010)
Nederländerna	Innovationsvinster		Tillhöra tätgruppen (2010)
Portugal	De totala utgifterna för FoU i procent av BNP	0,8 % (2002)	1 % (2003)
Finland	De totala utgifterna för FoU i procent av BNP	3,3 % (2000)	3,5 % (2004)
<i>F. Tillgång till informations- och kommunikationsteknik (IKT)</i>			
Tyskland	Små och medelstora företag med e-strategi, andel i procent		20 % (2005)
Tyskland	Internetanvändare, i procent av befolkningen		70 % (2005)
Spanien	Företag med tillgång till Internet (företag med mer än tio anställda)	92 % (2001)	97 % (2006), 99 % (2010)
Spanien	Tillgång till bredband	2,07 % (2002)	13,75 % (2006), 22 % (2010)
Frankrike	Små och medelstora företag med tillgång till Internet, andel i procent	65 %	90 % (2006)
Frankrike	Hushåll med tillgång till bredband, i procent	5 %	25 % (2006)
Irland	Företag med tillgång till Internet, andel i procent	90 % (2000)	95 % (2006)
Irland	Företagens teleavgifter i förhållande till OECD-länderna	Övre kvartil (2002)	Decil 10 (2006)
Irland	Hushåll med tillgång till bredband	0 % (2000)	5 % (2006)
Nederländerna	Små och medelstora företag med online-transaktioner, andel i procent		66 % (2005)
Portugal	Portugisisk information på Internet		10 gånger mer (2006)
Portugal	Antal personer med grundläggande IKT-kunskaper		2 miljoner (2006)
Portugal	Hushåll med tillgång till PC		50 % (2003)
<i>G. Öppna och väl fungerande marknader</i>			
Danmark	Marknader med ogynnsamma konkurrensvillkor		Minskning med 50 % (2010)

BILAGA 2: FÖRTECKNING ÖVER INDIKATORER

I tabellen nedan redovisas de indikatorer som anses vara lämpliga mätinstrument när man ställer upp mål i näringslivspolitik. De har godkänts av kontaktgruppen som underlag för det fortsatta arbetet. I tabellen ges också hänvisningar till de avsnitt i *Enterprise Policy Scoreboard* för 2002 där indikatorerna diskuteras.

<i>Område</i>	<i>Indikator</i>	<i>Hänvisning till 2002 års resultattavla för näringslivet</i>	<i>Kommentar</i>
Företagande	Det faktiska antalet nya företag	5.1	Bör öka
	Registrering av företag – tidsåtgång och kostnader	4.4	
	Företagskuvöser per miljon anställda	4.5	
Regelverk och administrativ miljö	Användning av konsekvensanalyser för företagen (index)		Bör öka
	E-myndigheter (information, e-post, blanketter)	2.2	
Kapitaltillgång	Antal nyregistrerade företag av alla registrerade företag	1.2	Genomsnitt under en treårsperiod
	Risikkapitalinvesteringar för startfas och senare faser, i procent av BNP	1.4	
Humankapital	Andel av befolkningen (i åldrarna 25–64 år) med högskoleutbildning	5.1	
	Antal nytexaminerade naturvetare, tekniker och företagsekonomer	5.2	Bör öka
	Deltagande i utbildning (åldersgruppen 25–64 år)	5.3	
Innovation och kunskapsspridning	Näringslivets utgifter för FoU	6.1	
	Offentlig finansiering av företagens FoU	6.2	
	Antal patent per miljon anställda	6.3	
Tillgång till informations- och kommunikationsteknik (IKT)	Företagens tillgång till Internet	7.2	
	Spridning av bredband (i procent av hushållen)	7.4	
	Kostnader för kommunikation (företagens teleavgifter)	7.5	
Öppna och väl fungerande marknader.	Statligt stöd	3.2	